

BOSHLANG'ICH SINFLAR ONA TILI DARSLARINING TAHLILI**Nabijonova Feruza Valijon qizi***Farg'ona davlat universitet o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarga mo'ljallangan ona tili dasturi ilmiy jihatdan tadqiq etilgan.*

Kalit so'zlar: *ona tili, dialog, gap, savod o'rgatish, sinfdan tashqari o'qish, nutq o'stirish.*

Annotation: *In this article, the native language program intended for primary classes is scientifically researched.*

Key words: *mother tongue, dialogue, speech, teaching literacy, reading outside the classroom, speech development*

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligiga erishgandan keyin iqtisodiy hamda ijtimoiy rivojlanishning o'ziga xos yo'liga ega bo'ldi. Mustaqillik omili ta'lim sohasini ham tubdan yangilash zaruratini vujudga keltirdi.

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi qonuni hamda "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi talablari" asosida ta'limning maqsadi, vazifalari, mazmuni, shakli, vositalari hamda prinsiplari tanlanishi birinchi darajali ehtiyojga aylandi. Natijada, 1999-yilda umumiy o'rta ta'limning davlat standartlari tasdiqlandi. Davlat ta'lim standartlari umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb- hunar va oliy ta'lim mazmuniga hamda sifatiga qo'yiladigan talablarni belgilab berdi.

Davlat ta'lim standartlari amaliyotga joriy qilinib, bir qator tajribalar to'plandi.

2005-yilda to'plangan tajribalar asosida Davlat ta'lim standartlari takomillashtirildi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI

Ma'lumki, boshlang'ich ta'lim bosqichi oldiga qo'yilgan vazifalarning bajarilishini nazorat qilish ta'lim standartlari orqali amalga oshiriladi. Ta'lim standartlari asosida boshlang'ich sinflar o'quvchilaridan standartda belgilab qo'yilgan ko'rsatkichiga erishishni talab qiladi va o'z navbatida bu ko'rsatkichlarga erishish ko'rsatilgan.

Boshlang'ich ta'lim standartlari mazkur ta'lim bosqichining har bir ta'lim sohasi uchun belgilangan standart parametrlari, mazkur ta'lim sohasining modernizatsiyalashtirishni, shu mazmunning tarkibiy qismlari, ta'lim jarayonining vosita va metodlari hamda umumpedagogik, psixologik, texnologik tizimi va darajasini belgilab berishga xizmat qiladi. Bunda butun e'tibor boshlang'ich ta'lim berishning maqsadi yuzasidan butunlik va to'laqonlilikni saqlab qolishga qaratilgan.

Boshlang'ich ta'lim tayanch o'quv rejasida doirasiga ona tili, matematika, tabiat hamda inson va jamiyat ta'limi sohalari kiritilgan.

NATIJALAR

Davlat ta'lim standarti asosida o'quv dasturlari va darsliklar yaratiladi.

Boshlang'ich sinflar ona tili dasturi quyidagi bo'limlarni o'z ichiga oladi.

1.Savod o'rgatish, sinfdan tashqari o'qish va nutq o'stirish.

2.Sinfdan va sinfdan tashqari o'qish va nutq o'stirish.

3.Fonetika, grammatika, imlo va nutq o'stirish.

Bu bo'lim materiallarini birlashtiruvchi asosiy tamoyil nutq o'stirish hisoblanadi. Nutq o'stirish boshlang'ich sinf ona tili ta'limiga aniq amaliy yo'nalish beradi va bolalarga ongli o'qish, o'qiganlarini ravon gapirish va yozishga o'rgatadi. Ona tili va adabiyotdan bolalarning yosh xususiyatlari va saviyalarini hisobga olgan holda boshlang'ich bilim berishni, shu asosda nutqni boyitish, boshqalar nutqini e'tibor bilan eshita olish hamda kitob o'qishga qiziqish uyg'otishga yo'naltirishi zarur.

Ona tili o'quv dasturining ikki bo'limida sinfdan tashqari o'qish atamasi qo'llangan. Nafaqat 1-4 sinflarda, balki yuqori sinflarda ham sinfdan tashqari o'qish atamasi qo'llangan. Demak, 1-4 sinflarda sinfdan o'qish va sinfdan tashqari o'qish darslari uyushtiriladi.

Sinfdan o'qish darslarida barcha o'quvchilar o'qituvchi rahbarligida ayni bir asarni o'rganadilar: asar mazmuni, qurilishi, badiiy til vositalari ustida ish olib boradilar.

Sinfdan tashqari o'qish darslarda esa o'quvchilar bir mavzuga oid bir necha asarni o'qib o'rganadilar. Sinfdan tashqari o'qishning maqsadi o'qish malakalarini takomillashtirish, kitob tanlay oladigan, muntazam kitob o'qiydigan, o'qigan kitobini to'g'ri baholay oladigan ongli kitobxonni tarbiyalashdir.

Albatta, sinfdan o'qish darslarida ham mustaqil o'qish ishlari uyushtiriladi, o'quvchilarda ma'lum ko'nikmalar hosil qilinadi. Biroq sinfdan tashqari o'qish atamasining ma'nosi ancha keng bo'lib, o'quvchilarning mustaqil o'qish ko'nikmalari ayni shu darslarda shakllantirib boriladi.

Boshlang'ich ta'limda sinfdan o'qish va sinfdan tashqari o'qish darslari uyg'un holda tashkil etiladi.

O'qish texnikasi.

O'zgarlar fikrini va matn mazmunini anglash.

Fikrini yozma shaklda bayon etish malakasi.

Bo'shlang'ich sinflarda o'quvchilar ona tili o'qish bo'yicha quyidagi bilim, ko'nikma va malakalarni egallashi shart.

O'qish texnikasi bo'yicha:

Miqdoriy ko'rsatkich, bir daqiqada 80-90 so'zni o'qiy olish.

Talablar.

-harflarni to'g'ri talaffuz etish;

-so'zlarni to'g'ri o'qish;

-gap ohangiga rioya qilgan holda ravon va obrazli o'qish;

-gapdagi tinish belgilarini talaffuzda aks ettirish;

-ohangga rioya qilish;

- sanash va ajralaish ohanglarida to'g'ri foydalanish;
- so'z urug'ularida rioya qilish;
- ilmiy atama va ramzlarni to'g'ri talafuz etish.

Matn mazmunini va o'zgarlar fikrini anglash malakasi bo'yicha: Miqdoriy ko'rsatkich, 10 daqiqada 4-5 sahifasi matn o'qish, qauta so'zlab bera olish .

Talablar.

- og'zaki nutqning to'g'ri, ravon, aniq, tushunarli va ta'sirchan bo'lish;
- monolik nutqning ravon bo'lishi;
- diologik, nutqda ta'sirchan, izchil, mantiqiy jihatning aniq bo'lishi.

Diktant yozma malakasi:

Miqdori ko'rsatkich 75-80 so'zdan iborat diktant yoza olish.

Talablar.

- imlo xatolarga yo'l qo'ymaslik;
- ijodiy matnning mantiqiy jihatdan izchanligi;
- berilgan izohlarning aniqligi;
- lug'atlarning to'g'ri va aniq berilishi.

MUHOKAMA

Ona tili darslarida bolalarning tafakkur qilish faoliyatini kengaytirishga, ularda erkin fikrlay olish, o'zgarlar fikrini anglash, o'z fikrlarini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qila olishga, jamiyat a'zolari bilan erkin muloqotda bo'la olish ko'nikma va malakalarni rivojlantiradi. Ona tili ta'limda yozuv fani emas. Ona tili ta'lim standarti ko'satkichlari bolaning fikrlay olishga, ifodalangan fikrni anglashga va o'z fikrini savodli, mantiqiy izchillika rioya qilingan holda bayon qilaolishga o'rgatish nuqtai nazaridan belgilaydi.

Boshlang'ich ta'lim bosqichida o'quvchilarning ona tili ta'lim sohasi bo'yicha tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan minimal talablar quyidagi uch parametrik standart o'lchovi orqali aks ettiriladi.

XULOSA

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ona tili fanining elementlarini o'rgatish bilan bolalarda yozma nutq shakllana boshlanadi, adabiy til me'yorlari haqida tushunchalar kengayadi va amaliyotdagi tadbiri shakllana boshlanadi. Yozuv texnikasi rivojlanadi. Nutq apparatlari takomillashadi. Og'zaki nutq va yozma nutq tafovutlari haqida mulohaza qilishni boshlaydilar va aslida so'zlar qanday to'g'ri talaffuz qilinishi haqida ongli ravishda o'rganishni boshlaydilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Vosiljonov, A. (2022). LINGVISTIK TADQIQOTLARDA KORPUS O'RGANISH OBYEKTI SIFATIDA. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 176-182.

1. A. Vosiljonov (2022). PRAGMALINGVISTIKA VA UNING TAHLILIIY SHAKLLANISH TARIXI. *Science and innovation*, 1 (B8), 99-105. doi: 10.5281/zenodo.7336283
2. Vosiljonov, A. (2022). BASIC THEORETICAL PRINCIPLES OF CORPUS LINGUISTICS. *Academicia Globe: Inderscience Research*, 3(02), 173-175.
3. E. Najmiddinov, A. Rasujonov, & J. Rahimov (2022). FARG‘ONA VODIYSI SUV HAVZALARIDAGI BALIQLAR GELMINTLARI. *Science and innovation*, 1 (D8), 145-151. doi: 10.5281/zenodo.7335759
4. Najmiddinov, Eldor , Rasuljonov, Adhamjon, & Rahimov, Javohir (2022). FISH HELMINTHS IN FISH RESERVOIRS OF FERGANA VALLEY. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2 (10), 1049-1054.
5. E. Najmiddinov (2022). ЎЗБЕКИСТОНДА “ИХТИОЛОГИЯ ВА ГИДРОБИОЛОГИЯ” СОҶАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ. *Science and innovation*, 1 (D8), 152-160. doi: 10.5281/zenodo.7335800
6. E. Najmiddinov (2022). TABIATNING MAKTABGACHA TA’LIM YOSHIDAGI BOLALARNI BARKAMOL AVLOD BO’LIB SHAKLLANISHIDAGI ANAMIYATI. *Science and innovation*, 1 (B8), 149-154. doi: 10.5281/zenodo.7336353
7. Юлдашев, Э., & Нажмиддинов, Э. (2013). БРАКОНИДЫ (Hymenoptera, Braconidae) РОДА *ROGAS NEES* ФАУНЫ СРЕДНЕЙ АЗИИ. In *Биоразнообразие и рациональное использование природных ресурсов* (pp. 134-136).
8. Нажмиддинов, Э. Х., Кучбоев, А. Э., Мухаммадиев, М. А., & Соатов, Б. Б. (2021). Эколого-морфологические характеристики нематод рода *Rhabdochona*-паразитов обыкновенной маринки. *Теория и практика борьбы с паразитарными болезнями*, (22), 387-393.
9. Kuchboev, A. E., Najmidinov, E. K., Mukhamediev, M. A., Karimova, R. R., & Yildiz, K. (2021). Morphological and ecological features of some nematodes of the genus *Rhabdochona* in marinka obtained from Fergana Valley, Uzbekistan. *Journal of Parasitic Diseases*, 45(4), 1084-1089.
10. Xabibulloxonov, M. Z. (2022). RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR SHAROITIDA INFORMATIKA FANINI OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANIB O’QITISH. *Conferencea*, 199-202.
11. Dilshodbek O'g'li, R. S. (2022). The Role Of Physical Culture In Providing The Psychological Health Of The Athlete. *Innovative Developments And Research In Education, Canada*.
12. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). Motiv Va Motivatsiya Muammosining Jahon Va Mahalliy Psixologlar Tomonidan Tadqiq Etilganligi. *American Journal of Social and Humanitarian Research*, 3(11), 256-259.

13. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). TALABALARDA TOLERANTLIKNI RIVOJLANTIRISH–IJTIMOIY PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Gospodarka i Innowacje.*, 30, 66-70.
14. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). Sportchi Psixologik Salomatligiga Ta'sir Etuvchi Omillar. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 117-121.
15. Dilshodbek o'g'li, R. S. (2022). PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE SPORTSMAN PERSONALITY DURING COMPETITIONS. *IJTIMOYIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 215-221.
16. Qurbonova, S. (2022). KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI BOLALARDA AQLIY INTELLEKTNING RIVOJLANISHI. *Eurasian Journal of Social Sciences, Philosophy and Culture*, 2(12), 73-79.
17. Курбонова, С. (2022). ПСИХОЛОГИЯНИ ЎҚИТИШГА ЗАМОНАВИЙ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАТБИҚ ЭТИШ. *MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH*, 2(17), 191-194.
18. Qurbonova, S. (2022, June). ON THE ANALYSIS OF LEXICAL UNITS IN PSYCHOLINGUISTICS. In *International Conference on Research Identity, Value and Ethics* (pp. 512-513).
19. Miralimjanovna, Q. S. (2022). О 'SMIRLIK DAVRIDA TURLI XIL QATLAMGA EGA BOLGANLARNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 30, 39-44.
20. Miralimjanovna, Q. S. (2022). CHET EL OLIMLARI TOMONIDAN GURUHDAGI О 'SMIRLAR VA AUTSAYDERLAR MUAMOSINI О 'RGANILISHNING OZIGA XOSLIGI. *Gospodarka i Innowacje.*, 30, 33-38.
21. Noxida, D., & Saida, Q. (2022). TALABA QIZLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING ETNOPSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 309-314.
22. Sodirzoda, M. M. (2021). Techniques of using folk proverbs in the cultivation of oral speech of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 481-484.
23. Sodirzoda, M. M. (2021). TO INCULCATE NATIONAL AND SPIRITUAL VALUES IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH ETIQUETTE LESSONS. *Conferencea*, 31-32.
24. Sodirzoda, M. M. (2021). Ways to cultivate the creative thinking of beginners in the classroom through information and communication technologies. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(5), 955-958.
25. Sodirzoda, M. M. (2021). Ways to cultivate the creative thinking of beginners in the classroom through information and communication

technologies. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(5), 955-958.

26. Mukhtoriy, M. S. (2022). BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING NUTQINI HIKOYALAR YORDAMIDA O'STIRISHNING MNEMOTEXNIKASI. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 183-188.

27. Sodirzoda, M. M. (2021). WAYS TO USE APHORISMS IN THE CULTIVATION OF SPEECH OF JUNIOR SCHOOL PUPILS. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 9(12), 985-986.

28. Uljaevna, U. F., & Shavkatovna, S. R. (2021). Development and education of preschool children. *Academicia: an international multidisciplinary research journal*, 11(2), 326-329.

29. Shavkatovna, S. R. N. (2021). METHODOLOGICAL SUPPORT OF DEVELOPMENT OF CREATIVE ACTIVITY OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS. *Conferencea*, 74-76.

30. Shavkatovna, S. R. (2021). DEVELOPING CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS. *Conferencea*, 97-102.

31. Oljayevna, O., & Shavkatovna, S. (2020). The Development of Logical Thinking of Primary School Students in Mathematics. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 8(2), 235-239.

32. Shavkatovna, S. R. (2021). Methodological Support for The Development of Primary School Students' Creative Activities. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 2, 121-123.

33. Shavkatovna, S. R. (2021). Improvement of methodological pedagogical skills of developing creative activity of primary school students. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(10), 289-292.

34. Ra'noxon, S. (2022). BOSHLANG'ICH MAKTAB O'QUVCHILARIDA MATEMATIKAGA MUNOSABAT. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 203-207.

35. Шарофутдинова, Р., & Абдуллаева, С. (2022). ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА МЕНТАЛ АРИФМЕТИКА. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 235-239.

36. Nabijonova, F. (2022). Boshlangich sinflarda didaktik oyinlarning ahamiyati: Nabijonova Feruza. *Qo'qon universitetining ilmiy materiallar bazasi*, 1(000006).

37. Dilfuza, S., Nabijonova, F., & Matlubaxon, A. (2022). TA'LIM VA O'QITISH NAZARIYASINING MUHIM JIHATLARI. *INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 2(19), 366-372.

38. Erkinovna N. S. Educational Methods in Teaching the Russian Language //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2022. – Т. 3. – №. 11. – С. 260-263.

39. Erkinovna, Nurmatova Sadbarkhon. "Educational Methods in Teaching the Russian Language." *American Journal of Social and Humanitarian Research* 3.11 (2022): 260-263.
40. Erkinovna, N. S. (2022). Educational Methods in Teaching the Russian Language. *American Journal of Social and Humanitarian Research*, 3(11), 260-263.
41. Rahmonov, U., Ergashev, A., Nazhmetdinova, M., & Usmonova, S. (2021, November). IN THE FORMATION OF THE SOCIO-SPIRITUAL THINKING OF YOUNG PEOPLE IN THE MUSICAL ART OF THE GREAT SCHOLARS OF THE EASTERN RENAISSANCE POSITION HELD. In *Archive of Conferences* (pp. 36-39).
42. Karimovich, U. R., Mamasodikovna, N. M., & Abdullaevich, E. A. (2021). The Role and Importance of Music Clubs in The Leisure of Young People. *Journal of Pedagogical Inventions and Practices*, 2(2), 47-49.
43. Rahmonov, U., Ergashev, A., Atabaeva, S., & Dilduzakhon, S. Y. (2021, December). THE ROLE OF THE SPIRITUAL ENVIRONMENT IN THE PENETRATION OF POP MUSIC IN UZBEKISTAN. In *Archive of Conferences* (pp. 51-53).
44. Rahmonov, U., Ergashev, A., Atabaeva, S., & Dilduzakhon, S. Y. (2021, December). THE ROLE OF THE SPIRITUAL ENVIRONMENT IN THE PENETRATION OF POP MUSIC IN UZBEKISTAN. In *Archive of Conferences* (pp. 51-53).
45. Ulugbek, R. (2021, January). AN ANALYSIS OF WORDS WHOSE EMOTIONAL MEANING CHANGES IN MODERN ENGLISH LINGUISTICS. In *Euro-Asia Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 131-136).
46. Gulnoza, R., & Lola, K. (2022). Obrazlar Talqinida Lingvistik Imkoniyatlar. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(Special Issue 3), 91-95.
47. Kalandarovna, Y. L. (2022). Identification And Education Of Gifted Children. *ASIA PACIFIC JOURNAL OF MARKETING & MANAGEMENT REVIEW ISSN: 2319-2836 Impact Factor: 7.603*, 11(10), 42-47.
48. Yulchiboyeva, L. Q. (2022). IRIM-SIRIM BILAN BOG ‘LIQ TIL BIRLIKLARINING TAHLILIIY O ‘RGANILISHI. *IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 170-175.
49. Gulnoza, R., & Lola, K. (2022). Obrazlar Talqinida Lingvistik Imkoniyatlar. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(Special Issue 3), 91-95.
50. Sohiba, Z., & Gulnoza, R. (2022). LINGVOKULTUROLOGIYADA “SOG’INCH” KONSEPTINING QO’LLANILISHI VA O’ZIGA XOSLIKLARI. *O’ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 1(8), 711-717.

51. Sohiba, Z., & Gulnoza, R. (2022). MATNLARDA OBRAZLAR SILSILASI VA ULARNING LINGVOPRAGMATIK TALQINI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 1(9), 366-369.
52. To'liqinova, Y. D. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MATEMATIK TASAVVURLARINI SHAKLLANTIRISH METODLARI. *BOSHQARUV VA ETIKA QOIDALARI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 25-31.
53. Yuldasheva Dilshoda To'liqinova (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA BADIY TASVIRLAR ORQALI IZCHIL NUTQNI RIVOJLANTIRISH. *Science and innovation*, 1 (1), 741-750. doi: 10.5281/zenodo.653521
54. Yuldasheva, D. (2021). AGE AND THE SECOND LANGUAGE ACQUISITION. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(04), 124-130.
55. Tulkinova, Y. D. (2021). On the Principle of Simple to Complex in the Development of Speech in Young Children. *International Journal of Culture and Modernity*, 10, 32-35.
56. Mohinur, D., & Rahimjon, U. (2022). A Study Of Memory Processes And Their Development In Preschool. *Uzbek Scholar Journal*, 5, 62-65.
57. Rahim, U. (2021, May). SOCIAL FACTORS OF THE INTERDEPENDENCE OF MENTAL AND PHYSICAL ACTIVITY. In *Archive of Conferences* (Vol. 25, No. 1, pp. 6-7).
58. Usmonov, R. (2022). O'SMIRLAR XULQIDA NAMOYISHKORLIK G'AYRATLILIK XUSUSIYATLARI TADQIQ ETISH METODOLOGIYASI. *Science and innovation*, 1(B8), 127-135.
59. Usmonov, R. (2022). O'SMIRLIK DAVRI SHAXSIGA XOS ILMIY-NAZARIY YONDOSHUVLAR. *Science and innovation*, 1(B8), 120-126.
60. Iqboljon, S. (2022). BOSHLANG'ICH SINIF O'QUV JARAYONIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH. *IJODKOR O'QITUVCHI*, 2(20), 137-140.
61. Расулов, М. Ф., & оглы Кодиров, Ш. М. (2021). ФАРФОНА ВИЛОЯТИ ЗИЁРАТГОҲЛАРИ ТАРИХИДАН ЛАВҲА (Пир Сиддиқ ва “Киргил ота мазор” зиёратгоҳлари мисолида). *ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ*, 4(8).
62. Rahimjon o'g'li, A. A. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MANTIQUIY TAFAKKUR RIVOJLANISHINING IJTIMOY PSIXOLOGIK MEKANIZMLARI. SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI, 1(2), 116-119.
63. Asqarov Anvarjon Rahimjon o'g'li. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING AQLIY TARAQQIYOTINING RIVOJLANISHIDA O'YIN RIVOJLANTIRUVCHI FAOLIYAT SIFATIDA. *Uzbek Scholar Journal*, 5, 207–209.

64. Askarov, A. (2022). CREATIVE THINKING IN PRESCHOOL SOCIAL PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT. *Science and innovation*, 1(B8), 87-91.

65. Abdusalom Soliyev, & Ma'Rifatxon Jabborova (2022). МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИ ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРИ ОНГИДА МИЛЛИЙ МУСИҚИЙ ОНАНГАЛАГА МОЙИЛЛИКНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА МИЛЛИЙ ЧОЛГ'УЛАРНИНГ О'РНИ. *Science and innovation*, 1 (1), 637-646. doi: 10.5281/zenodo.652915

66. Kakharovna, A. M., Tadjimatovich, Y. M., Rakhmatovich, S. O., & Mirzahamdamovna, Q. B. (2021). Modern Approaches to the Teaching of Fine Arts. *Solid State Technology*, 64(2), 4250-4254.

67. Nazokat, A., Ibrokhim, Y., & Makhpuzakhon, A. (2021). FACTORS OF DEVELOPMENT OF FINE ARTS.

68. M. Ahmedbekova (2022). ЁШ АВЛОДНИНГ БАДИИЙ-ЭСТЕТИК ИЖОДҚОРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ТАСВИРИЙ САЊАТНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ. *Science and innovation*, 1 (B8), 112-119. doi: 10.5281/zenodo.7336303